

Підсумки діяльності галузі охорони здоров'я за 2025 рік та перспективи розвитку галузі на 2026 рік

Протягом 2025 року діяльність галузі охорони здоров'я була спрямована на реалізацію заходів направлених на профілактику, раннє виявлення захворювань, забезпечення якісної, вчасної та доступної медичної допомоги мешканцям громади, військовослужбовцям, внутрішньо переміщеним особам, посилення спроможності закладів охорони здоров'я для надання медичної допомоги, подолання викликів, пов'язаних з військовою агресією в нашій країні, переміщенням медичних працівників та професійним вигоранням.

На сьогодні сформована спроможна мережа закладів охорони здоров'я громади, яка увійшла до Полтавського госпітального округу. Так, за результатами проведеної реорганізації, медичне обслуговування населення на території нашої громади здійснюють 8 закладів охорони здоров'я, які підпорядковані Департаменту охорони здоров'я Полтавської міської ради.

Потреби мешканців громади у наданні медичних послуг забезпечуються:

- первинна медична допомога - в центрах первинної медико-санітарної допомоги (КП «ЦПМСД №1 ПМР», КП «ЦПМСД №2 ПМР», КП «ЦПМСД №3 ПМР»);
- спеціалізована медична допомога – в п'яти закладах, а саме трьох кластерних – КП «1-а міська клінічна лікарня Полтавської міської ради», КП «2-а міська клінічна лікарня Полтавської міської ради», КП «Дитяча міська клінічна лікарня Полтавської міської ради» та загальному закладі охорони здоров'я - КП «3-я міська клінічна лікарня Полтавської міської ради».

Поза спроможною мережею наразі перебуває КП «4-а міська клінічна лікарня Полтавської міської ради ім. Л. Курєдова», проте у зв'язку з рішенням Уряду про передачу майна у державну власність, у поточному році відбулася реорганізація КП «Полтавська центральна районна клінічна лікарня Полтавської міської ради» шляхом приєднання до КП «4-а МКЛ ПМР ім. Л. Курєдова». Враховуючи розширення напрямків надання медичної допомоги у вищезазначеному закладі наразі він відповідає статусу загального закладу охорони здоров'я та як правонаступник КП «Полтавська центральна районна клінічна лікарня Полтавської міської ради» має увійти в спроможну мережу закладів охорони здоров'я Полтавської територіальної громади відповідно до вимог Постанови КМУ від 5 листопада 2025 р. № 1456 «Про внесення змін до Порядку функціонування госпітальних округів і госпітальних кластерів та встановлення їх меж».

У зв'язку із вищезазначеним Департаментом охорони здоров'я було надіслано клопотання щодо внесення змін в розпорядження ПОВА від

01.08.2023 № 518 щодо включення відповідного закладу до спроможної мережі закладів охорони здоров'я Полтавського кластеру.

Загальний бюджет галузі за 2025 рік складав майже 1,6 млрд. грн. (у 2024 році 2 млрд. грн.) :

- міські лікувальні заклади отримали коштів від Національної служби здоров'я на загальну суму близько 1 млрд. грн. 90 % від цієї суми витрачено на оплату праці, що на рівні минулого року.

- фінансова підтримка з бюджету Полтавської міської територіальної громади становила 550,6 млн. грн. (у 2024 році 812 млн. грн.), з них понад 209,4 (у 2024 р. 471 млн.) – капітальні видатки на оновлення матеріально-технічної бази та проведення капітальних ремонтів.

Завдяки бюджетній підтримці забезпечено :

- оплату праці працівників 3-ї МКЛ та 4-ї МКЛ;
- придбання медикаментів та перев'язувальних матеріалів;
- оплату харчування та спожитих енергоносіїв;
- інші поточні видатки.

Придбано хірургічне, діагностичне, лабораторне та реабілітаційне обладнання – всього близько 200 одиниць, що майже на рівні минулого року.

Зокрема, серед найбільш значущих:

- обладнання для лабораторії у 1-шу лікарню;
- обладнання для малоінвазивної хірургії, літотрипсійна система, система ультразвукова діагностична у 2-гу лікарню;
- електричний хірургічний коагулятор, приліжковий монітор пацієнта з комплектом, стоматологічна установка – у дитячу лікарню;
- обладнання для лабораторії, для артроскопії колінного та плечового суглобу, відеодуоденоскоп, лапароскопічний набір для хірургічних процедур у 3-тю лікарню;
- апарати для штучної вентиляції легень, стоматологічна установка, відеоцистоскоп, реабілітаційне обладнання у 4-ту лікарню;

Також, у всі заклади охорони здоров'я, які надають стаціонарну допомогу, цього року було закуплено обладнання для створення і функціонування власних банків крові.

Щодо поточних видатків наших закладів.

У 2025 році прийнята Комплексна програма «Здоров'я Полтавської громади», яка включає в себе 7 напрямів:

Завданням заходів в рамках Комплексної програми «Здоров'я Полтавської громади» є досягнення цілей державної політики: надання якісної, доступної та безоплатної медичної допомоги.

Напряв Комплексної програми «*Розвиток та підтримка галузі охорони здоров'я*» на 2025 рік склав – 518,4 млн. грн. (у 2024 році 786,7 млн. грн)

З бюджету територіальної громади витрачено на:

- оплату праці – 40,0 млн.грн.;
- на медикаменти та перев'язувальні матеріали- 94,9 млн. грн.;
- на харчування – 47,4 млн.грн.;
- на оплату комунальних послуг – 93,9 млн.грн.;
- на пільгові медикаменти – 20,7 млн.грн.;
- послуги – 10,7 млн. грн.;
- на капітальні видатки – 209,0 млн.грн;
- пільгова пенсія – 1,8 млн грн.

На медичне забезпечення внутрішньо переміщених осіб та спеціального контингенту витрачено понад 14 млн.грн.

На 2025 рік обсяги видатків на фінансову підтримку визначались з урахуванням потреб лікувальних закладів та прогнозованим обсягом надходжень коштів за програмою державних гарантій.

Слід зазначити, що вже традиційно відбувається зменшення питомої ваги планових обсягів видатків на забезпечення виплати заробітної плати.

В абсолютних цифрах – планові показники видатків бюджету на зарплату зменшились. *Це - позитивний показник. Він свідчить про поступове зростання фінансової стійкості більшості підприємств нашої галузі.*

Видатки на придбання **медикаментів та перев'язувальних матеріалів** заплановані у 2026 році **майже на рівні очікуваних видатків 2025 року**, у той же час збільшилися видатки на забезпечення пільгових медикаментів та засобів реабілітації, у зв'язку із зростанням їх вартості та кількості осіб, які потребують зазначених засобів (у 2024 році 107 млн. грн., у 2025 році 93,5 млн. грн.).

Видатки на **харчування** на 2026 рік передбачені майже в обсягах 2025 року, за виключенням, знову ж, видатків на забезпечення спеціальним лікувальним харчуванням. Загальне зростання – майже 5,0 млн. грн. Окремо слід зазначити, що видатки на забезпечення **пільговими медикаментами, спеціальним лікувальним харчуванням та спеціальними технічними засобами** хворих на орфанні захворювання та пільгових категорій громадян –забезпечено по потребі в повному обсязі.

Видатки на **енергоносії** забезпечені в повному обсязі в сумі 80,0 млн. грн.

Публічні інвестиційні проекти стосовно оновлення та модернізації матеріально-технічної бази комунальних підприємств охорони здоров'я Полтавської міської ради на 2026 рік передбачені, зокрема на обладнання - 201,5 млн. грн. (що майже на 70 млн. грн. більше ніж в 2025 році) та на проведення капітальних ремонтів – 64,1 млн грн.

Сучасна медична діагностика

У 2025 році на виконання даної Програми було передбачено 10,5 млн грн (у 2024 році - 8,7 млн.грн.)

Заплановано проведення близько 5 тисяч досліджень МРТ/КТ .

Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації у 2026 році Програми «Здоров'я Полтавської громади» в частині Сучасної медичної діагностики обрахований у 14 млн. 037,8 тис. грн., що на 3,5 млн. грн. більше планових показників 2025 року.

Зростання фінансового ресурсу програми пов'язане із збільшенням вартості послуг.

В рамках Програми планується забезпечити 5,0 тис. обстежень.

Профілактика, діагностика та лікування гострих інсультів та тромбоемболій

Фінансовий ресурс на виконання програми Профілактики, діагностики та лікування гострих інсультів та тромбоемболій на 2025 рік складає 8,0 млн. грн. – закуплено 529 флаконів Актелізе та проведено 340 тромболісисів (у 2024 році закуплено 386 флаконів).

Фінансовий ресурс заходів Програми в частині профілактики, діагностики та лікування гострих інсультів та тромбоемболій на 2026 році складає 24,0 млн.грн. Зростання потреби за рахунок збільшення вартості медикаментів та збільшення плану закупівлі Актелізе – 800 флаконів та проведення тромболісисів 400 особам. Поряд з цим з 2026 року завдяки введення в експлуатацію ангіоргафа пранується впровадження процедури тромб екстракції, що дасть можливість проводити завершений цикл надання медичної допомоги при ішемічних інсультах.

Репродуктивне здоров'я жінок

Планові показники Програми на 2025 рік склали 3,0 млн.грн.

За ці кошти придбано та використано:

- 180 доз антирезусного імуноглобуліна;
- 1000 доз вакцини проти папіломавірусу;
- обстежено майже 700 жінок з непліддям.

Фінансовий ресурс на виконання даних заходів Комплексної програми на 2026 рік попередньо обрахований також у сумі 3,0 млн.грн.

Заходи з підтримки громадського здоров'я

У 2025 році вперше впроваджено даний напрямок програми, планові показники склали 3,0 млн.грн.

За ці кошти придбано та використано:

- понад 20 тис тестів для діагностики інфекційних та неінфекційних захворювань
- облаштування центрів ментального здоров'я в 1-й МКЛ та 2-й МКЛ,
- понад 300 доз вакцини проти грипу та пневмококу та менінгової інфекції у дітей,
- проведені ряд заходів з популяризації здорового способу життя (зняті відеоролики, буклети та інше),
- обстежено майже 700 жінок з непліддям.

Фінансовий ресурс на виконання даних заходів Комплексної програми на 2026 рік попередньо обрахований також у сумі 3,0 млн.грн.

Дитяча ортодонтія

В рамках Комплексної Програми на утримання ортодонтичного підрозділу Дитячого стоматологічного поліклінічного відділення Комунального підприємства «Дитяча міська клінічна лікарня Полтавської міської ради» було передбачено 2,5 млн грн (у 2024 році 3,5 млн.грн.)

Протягом року ортодонтична служба надала майже 9600 послуг.

На 2026 рік пропонується виділити кошти в сумі 3,6 млн.грн. Середня вартість однієї послуги розрахована у сумі 378 грн.

Пільгове зубопротезування окремих категорій громадян ПМТГ.

На зубопротезування пільгових категорій громадян Полтавської міської територіальної громади на 2025 рік було передбачено 1,5 млн. грн (у 2024 році 3,0 млн.грн.) Фактичне виконання - близько 1,3 млн. грн. Відповідні послуги отримали 162 особи.

На 2026 рік фінансовий ресурс попередньо обрахований також у сумі 1,5 млн. грн. Всього планується надати послуги з безоплатного зубопротезування 200 особам.

Поряд з цим в лікувальних закладах надається медична допомога із зуболікування та зубопротезування військовим в рамках Програми медичних гарантій.

У 2025 році від міжнародних організацій отримано:

- холодильне обладнання для Дитячої лікарні та ЦПМСД 1, ЦПМСД № 2 ,ЦПМСД № 3;
- набори для медичних сестер для – ЦПМСД № 3;
- облаштування кімнат психологічно розвантаження в рамках проекту ООН «Зміцнення системи охорони здоров'я та збереження життя» - ЦПМСД № 2;
- облаштування Центру ментального здоров'я «Повернення» фонду Пінчук В. – 1-а МКЛ.

Перспективи на 2026 рік.

1. Забезпечення доступної та якісної медичної допомоги та комфортних умов перебування в закладах медичної сфери.

- Забезпечення безперервного доступу до основних медичних послуг в умовах надзвичайних ситуацій.
- Дотримання вимог інфекційного контролю та санітарних вимог в лікувальних закладах, в тому числі безпечне поводження з медичними відходами та санітарної безпеки.
- Забезпечення вимог щодо якісного та безпечного харчування пацієнтів у медичних закладах територіальної громади.
- Розвиток кадрових ресурсів у сфері охорони здоров'я.
- Проведення ремонтних робіт у структурних підрозділах закладів охорони здоров'я громади.

2. Оновлення та модернізація матеріально - технічної бази закладів медичної сфери для надання високоякісних і доступних послуг.

- Вивчення потреб громадян в якісних медичних послугах із врахуванням місця проживання в Полтавській міській громаді.
- Залучення бюджетних та позабюджетних коштів для реалізації місцевих цільових програм в галузі охорони здоров'я.
- Закупівля сучасного медичного обладнання з урахуванням пріоритетності.

3. Формування у населення звички до профілактики та раннього виявлення захворювань.

- Розроблення та впровадження програм для підвищення обізнаності населення з питань здоров'я.
- Популяризація серед населення сучасних умов комунікації з лікарем (дистанційне консультування, електронний рецепт, направлення, лікарняний лист та інше).
- Формування у населення звички до профілактики та раннього виявлення захворювань.

4. Розвиток паліативної допомоги для мешканців територіальної громади.

- Створення сучасного паліативного відділення на базі одного з лікувальних закладів громади (початок робіт).
- Модернізація наявних відділень паліативної допомоги.

5. Реабілітація та підтримка ментального здоров'я, у т.ч. внутрішньо переміщених осіб, учасників бойових дій.

- Розвиток амбулаторних та стаціонарних реабілітаційних відділень у закладах охорони здоров'я громади.
- Популяризація та розширення послуг для населення, що надаються центрами ментального здоров'я в громаді.